

TEISĖJŲ TARYBAI

INFORMACIJA DĖL 2014–2021 M. EUROPOS EKONOMINĖS ERDVĖS IR NORVEGIJOS FINANSINIŲ MECHANIZMŲ REMIAMOS PROGRAMOS „TEISINGUMAS IR VIDAUS REIKALAI“ PLANUOJAMŲ VYKDYTI PROJEKTŲ

Teikiame apibendrintą informaciją apie Nacionalinės teismų administracijos (toliau – Administracijos) planuojamus vykdyti projektus pagal 2014–2021 m. Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) ir Norvegijos finansinių mechanizmų remiamą programą „Teisingumas ir vidaus reikalai“ (toliau – Programa).

Informuojame, kad po ilgiau negu dvejus metus trukusių derybų su donorais:

- 2019 m. gruodžio mėn. donoriai patvirtino 2014–2021 m. EEE ir Norvegijos finansinių mechanizmų Programos pasiūlymą;
- 2020 m. vasario 10 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerija su Finansinių mechanizmų valdyba ir Norvegijos užsienio reikalų ministerija pasirašė programos paramos sutartį;
- 2020 m. kovo 4 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerija su VŠĮ Centrine projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA) pasirašė Programos įgyvendinimo sutartį;
- Nacionalinė teismų administracija iki 2020 m. balandžio 20 d. turi pateikti CPVA projekto paraišką, kurios pagrindu bus pasirašoma projekto finansavimo sutartis tarp CPVA ir Administracijos. Atsižvelgiant į su Programos įgyvendinimu susijusių dokumentų rengimo trukmę, manytina, kad projektų įgyvendinimas bus pradėtas ne anksčiau kaip 2020 m. birželio mėn.

Primename, kad konsultuojantis su Norvegijos nacionalinės teismų sistemos atstovais, į Programos pasiūlymą buvo įtrauktas vienas tiesioginio finansavimo *projektas „Kokybės, paslaugų ir infrastruktūros tobulinimas Lietuvos teismuose“ (toliau – Projektas 1)*, kurio vykdytojas bus Administracija ir tiesioginio finansavimo *projektas „Teisingumo grandinės darbo kokybės gerinimas ir kompetencijų stiprinimas, siekiant apsaugoti smurto šeimoje ir dėl lyties aukas“ (toliau – Projektas 2)*, kurį Administracija įgyvendins partnerio teisėmis (projekto vykdytojas – Policijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos).

Teikiame informaciją apie projektus:

Projekto 1 tikslas - sukurti efektyvesnę ir veiksmingesnę teisingumo sistemą.

Projekto uždaviniai:

- 1) sukurti priemonės teisėjų korpuso formavimo skaidrumui ir nepriklausomumui stiprinti bei didinti teismo proceso vedimo kokybę teismuose;
- 2) didinti teismų aptarnavimo kokybę ir teismų atstovų kompetencijas;
- 3) tobulinti teismų infrastruktūrą ir didinti saugumo lygį teismuose.

Projekto tikslinės grupės – teismų sistemos darbuotojai (teisėjai, teismų ir Administracijos darbuotojai), teismo proceso dalyviai, visuomenė.

Įgyvendinant projektą planuojamos šios „minkštosios“ veiklos:

- 1) teisėjų atrankos ir vertinimo modelio tobulinimas, ypatingą dėmesį skiriant pretendentų į teisėjus ir teisėjų socialinėms ir asmeninėms kompetencijoms įvertinti;

2) elektroninio teisėjų ir pretendentų į teisėjus įrankio sukūrimas, kurį įdiegus efektyviau bus tvarkomi teisėjų ir pretendentų į teisėjus duomenys, bus užtikrinama duomenų apsauga, informacijos atsekamumas, panaudojimo tęstinumas;

3) teismo proceso vedimo tobulinimo studijos parengimas, siekiant tobulinti teismo proceso vedimo kokybę, atliekant monitoringą skirtingų tipų ir instancijų bylose ir jų posėdžiuose, išanalizuojant užsienio gerąją praktiką, parengiant rekomendacijas dėl teismo proceso vedimo kokybės tobulinimo;

4) suorganizuoti ne mažiau negu tris pažintinius vizitus į pažangias užsienio valstybes ir ne mažiau negu 10 stažuoočių, siekiant susipažinti su teismo proceso vedimo gerosiomis praktikomis, padedančiomis užtikrinti procesinį bendradarbiavimą, efektyvų proceso organizavimą, aukštą procesinę kultūrą ir procedūrinį teisingumą;

5) parengti metodinį leidinį – praktinį vadovą dėl teismo proceso vedimo kokybės tobulinimo;

6) parengti mokymų programą (48 ak. val., 3 mokymų ciklą po 16 ak. val.) dėl teismo proceso vedimo tobulinimo ir apmokyti 2400 teismų sistemos atstovus;

7) suorganizuoti teisinio švietimo informacinės-educacinės kampanijas, siekiant didinti visuomenės žinomumą teismų veikla ir organizuoti tarptautines konferencijas;

8) parengti kompetencijų stiprinimo efektyviam teismų išteklių valdymui studiją, parengiant teismo aukščiausios ir vidurinių grandžių vadovų kompetencijų modelį, atrankos ir vertinimo kriterijus, metodiką bei korupcijos prevencijos kontrolės mechanizmą;

9) parengti mokymų programas, skirtas vadybinių kompetencijų stiprinimui ir apmokyti 1600 teismų sistemos atstovus;

10) stiprinti teismo savanorių institutą, parengiant mokymų programas teismo savanoriams ir mentoriams ir apmokyti 50 teismo savanorių ir mentorių; parengti metodines ir vadybines priemones (startinį teismo savanorių paketą, atributiką, mobilią aplikaciją);

11) organizuoti tarptautinę konferenciją teismo socialinės atsakomybės tematika.

Kitą dalį projektui skirtų lėšų planuojama panaudoti teismų modernizavimui, modernizuojant ne mažiau negu 3 teismus (Klaipėdos apygardos, Kauno apylinkės ir Vilniaus miesto apylinkės), sukuriant ir pritaikant teismų viešąsias erdves prie teismo lankytojų poreikių ir gerinant fizinį saugumą teismuose. Projekto įgyvendinimo metu ketinama atnaujinti teismų viešąsias erdves (teismo posėdžių sales, liudytojų laukiamuosius, teismo savanorių kambarius, žurnalistams skirtus kambarius, įrengti srautų valdymo sistemą, pritaikyti patalpas žmonėms su negalia). Taip pat projekto įgyvendinimo metu ketinama visus teismus aprūpinti techninėmis saugumo priemonėmis (praėjimo kontrolėmis, vaizdo stebėjimo kameromis, pertvaromis, atskiriančiomis viešąsias erdves nuo privačių erdvių), siekiant didinti teismų saugumo lygį teismuose.

Bendra preliminarinė projekto vertė – 6 758 380,00 eurų.

Projekto įgyvendinimo trukmė – 48 mėn.

Projekto 2 tikslas - tobulinti smurto artimoje aplinkoje prevencinę politiką teismuose ir teisėsaugos institucijose, stiprinti kompetencijas ir tarpinstitucinį bei tarpvalstybinį bendradarbiavimą, siekiant veiksmingo funkcijų pasidalijimo bei siekiant užkirsti kelią smurtui artimoje aplinkoje.

Įgyvendinant projektą Administracija planuoja įgyvendinti šias veiklas:

- 1) teisinio reguliavimo smurto artimoje aplinkoje tobulinimas, siekiant atlikti teisinio reguliavimo smurto artimoje aplinkoje įgyvendinimo analizę ir parengti siūlymus bei rekomendacijas dėl įrodymų rinkimo, psichologinių smurto įrodinėjimo aspektų, teisingumo sistemos grandinės kompetencijų tobulinimo bei teisės aktų tobulinimo;
- 2) suorganizuoti ne mažiau negu tris pažintinius vizitus į pažangias užsienio valstybes, siekiant įgyti žinių apie smurto artimoje aplinkoje teisinį reguliavimą, susipažinti su smurto artimoje aplinkoje aukų apklausų vykdymo principais, tarpinstitucinio bendradarbiavimo aspektais, taikomomis praktinėmis priemonėmis, teisėjo ir kitų pareigūnų kompetencijų formavimo šiose srityse politika, bei kt;
- 3) parengti specializuotą mokymų programą (48 ak. val., 3 mokymų ciklai po 16 ak. val.) ir apmokyti 1800 teismų sistemos, teisėsaugos institucijų ir nevyriausybinių organizacijų atstovus, siekiant tobulinti kompetencijas, būtinas darbui su smurto artimoje aplinkoje bylomis;
- 4) parengti metodines priemones su smurtu artimoje aplinkoje susijusių bylų nagrinėjimui teismuose (praktinį vadovą dėl efektyvaus įrodymų rinkimo ir vieningo jų vertinimo; praktinį lankstinuką apie smurto artimoje aplinkoje apklausų vykdymo technikas; praktinį lankstinuką smurto artimoje aplinkoje aukoms);
- 5) organizuoti tarptautinę konferenciją, projekto rezultatams pristatyti.

Administracijos įgyvendinamų veiklų preliminarinė vertė – 772 802, 00 eurų.

Projekto įgyvendinimo trukmė – 36 mėn.